

Ieteikumu ieviešanas plāns

revīzijā “Vai Latvijā izveidotā enerģētikas politikas pārvaldība nodrošina efektīvu lēmumu pieņemšanu enerģētikas nozares attīstībai?” (revīzijas grafiks Nr. 2.4.1-22/2023)

Valsts kontroles noteiktais Klimata un enerģētikas ministrijas ziņošanas termiņš par visu ieteikumu ietvaros veiktajām darbībām: **30.12.2030.**
Starpziņošanas termiņi: **30.06.2026. un 30.06.2028.**

Secinājums	Valsts kontroles ieteikums	Panāktās izmaiņas, ieviešot ieteikumus			Revidējamā vienība, kurai sniegts ieteikums	Revidējamās vienības noteiktais ieteikuma ieviešanas termiņš
		Rādītājs	Sākotnējā vērtība	Mērķa vērtība		
Nav pārliecības, vai aktualizētajā NEKP plānotie pasākumi nodrošinās mērķu sasniegšanu. Šobrīd papildus nepieciešamais investīciju apmērs aktualizētajā NEKP mērķu sasniegšanai ir vismaz 13,1 mljrd. <i>euro</i> . Nenodrošinot aktualizētā NEKP plānoto pasākumu īstenošanu atbilstoši termiņiem, nepiesaistot aktualizētā NEKP īstenošanai nepieciešamo finansējumu un neveicot mērķtiecīgus uzraudzības pasākumus, aktualizētā NEKP plānotie mērķi netiks sasniegti, savukārt par mērķu neizpildi Latvijai varētu būt nepieciešams pirkt emisiju kvotas vai EK var noteikt sankcijas.	1. ieteikums Klimata un enerģētikas ministrijai uzlabot enerģētikas politikas pārvaldības pasākumus.	Aktualizētā NEKP noteikto rādītāju sasniegšanas pakāpe bāzes scenārijā	Bāzes scenārija rādītāju vērtības sasniedz vidēji 81 % no aktualizētā NEKP mērķa scenārija vērtībām	Bāzes scenārija rādītāju vērtības nodrošina aktualizētā NEKP 2030. gada mērķu sasniegšanu	Klimata un enerģētikas ministrija	30.12.2030.
		Ir izstrādāts prioritāri īstenojamo pasākumu saraksts enerģētikā, kas izriet no NEKP, un atbalsta programmas pasākumu īstenošanai, ja	Līdz 2030. gadam ieplānotais finansējums s veido 29 % no pasākumu īstenošanai nepieciešamā apjoma.	Līdz 2030. gadam publiskais finansējums enerģētikas mērķu sasniegšanai veido 40% no nepieciešamā finansējuma enerģētikas mērķu		

Secinājums	Valsts kontroles ieteikums	Panāktās izmaiņas, ieviešot ieteikumus			Revidējamā vienība, kurai sniegts ieteikums	Revidējamās vienības noteiktais ieteikuma ieviešanas termiņš	
		Rādītājs	Sākotnējā vērtība	Mērķa vērtība			
Aktualizējot NEKP, nav novērtēta iepriekš īstenoto pasākumu efektivitāte un mērķu sasniegšanas progress. Revidentu ieskatā, pirms precizētu rādītājus noteikšanas būtu jāveic saturisks izvērtējums par līdzšinējo pasākumu efektivitāti, ietekmi, rādītāju sasniegšanas pakāpi. Tas ļautu izvērtēt esošās politikas efektivitāti. Nav priekšnoteikumu saturiskai uzraudzības nodrošināšanai. Gan mērķu, gan plānoto pasākumu izpildei pamatā noteikti galējie termiņi, vairumā gadījumu – 2030. gads. Līdz ar to starposma uzraudzības nodrošināšanai trūkst starposma vērtību, kuras ļautu novērtēt progresu.		tiek konstatēta nepieciešamība		sasniegšanai aktualizētajā NEKP.			
	Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi						
		1.1. Tiks izstrādāta un institucionalizēta enerģētikas politikas ieviešanas uzraudzība, tai skaitā, nosakot atbildīgās institūcijas par politikas plānošanas dokumentos, tai skaitā Enerģētikas stratēģijā un NEKP, noteikto pasākumu ieviešanu, starpmērķiem, progresu mērķu sasniegšanā.				Klimata un enerģētikas ministrija	30.06.2025.
		1.2. Tiks izvērtēta spēkā esošā sistēma par publiskā un privātā finansējuma piesaistīšanu enerģētikas politikas, tai skaitā Enerģētikas stratēģijā iekļautajos scenārijos un NEKP noteikto mērķu sasniegšanai un sagatavots priekšlikums par papildu publiskā un privātā finansējuma piesaisti.				Klimata un enerģētikas ministrija	30.12.2026.
		1.3. Plānojot nākošo NEKP, tiks pilnveidota sistēma, kurā tiek vērtētas EK piedāvātās ambīcijas klimatneitralitātes sasniegšanai un ietekmei uz Latvijas tautsaimniecību un galapatērētāju, identificētas nozares, potenciālie pasākumi mērķu sasniegšanai un nepieciešamais finansējums.				Klimata un enerģētikas ministrija	30.12.2026.
		1.4. Tiks nodrošināta izveidotās uzraudzības sistēmas darbība atbilstoši plānotajam.				Klimata un enerģētikas ministrija	30.12.2030.
	1.5. Tiks noteikti prioritāri veicamie pasākumi enerģētikā, kuriem ir vislielākā ietekme uz NEKP noteiktajiem enerģētikas mērķiem, informāciju atspoguļojot vismaz šādā griezumā – pasākuma nosaukums, atbildīgā institūcija, ietekme uz mērķi, ja iespējams aprēķināt, nepieciešamais un pieejamais finansējums, finansējuma avoti sadalījumā publiskais finansējums (ja iespējams, nosaukt konkrētu programmu, fondu utt.) un privātais finansējums (ja iespējams, nosaukt				Klimata un enerģētikas ministrija	30.12.2025.	

Secinājums	Valsts kontroles ieteikums	Panāktās izmaiņas, ieviešot ieteikumus			Revidējamā vienība, kurai sniegts ieteikums	Revidējamās vienības noteiktais ieteikuma ieviešanas termiņš
		Rādītājs	Sākotnējā vērtība	Mērķa vērtība		
	konkrēti, piemēram, komersanta paša finansējums, bankas, privātie pensiju fondi), detalizētākus pasākuma ieviešanas termiņus.					
Palielinoties nepastāvīgajiem elektroenerģijas ģenerācijas avotiem, būtiski palielinās vajadzība pēc dažādiem elastības pakalpojumiem vai bāzes jaudām. Šobrīd KEM pozīcija attiecībā uz elastības pakalpojumu attīstību ir piesardzīga, kas tiek pamatota ar tirgus dalībnieku pieredzes trūkumu un ar to saistītajiem iespējamajiem riskiem. Līdz ar to elastības pakalpojumu tirgus attīstās lēni. Šobrīd nav noteikts, kas būtu vēlamā elektroenerģijas ražošanas, t.sk. elastības pakalpojumu, struktūra un kāds būtu sasniedzamais mērķis (piem., pieprasījuma reakcijas pakalpojums, enerģijas uzkrāšanas pakalpojums, balansēšanas pakalpojums). Enerģijas tirgus dalībniekiem jomā ir jārada skaidrs signāls par to	2. ieteikums Klimata un enerģētikas ministrijai veikt darbības, lai Latvijas enerģētikas plānošanas dokumentos iekļautu Latvijas apstākļiem piemērotu elektroenerģijas ģenerācijas struktūru, izvērtējot elektroenerģijas jaudu pietiekamību un elektroenerģijas patēriņa prognozes dažādos enerģētikas nozares attīstības scenārijos.	Latvijas apstākļiem piemērota elektroenerģijas ģenerācijas struktūra	Nav noteikta Latvijas apstākļiem piemērota elektroenerģijas ģenerācijas struktūra	Latvijas enerģētikas stratēģijā ir noteikti vēlamie enerģētikas nozares attīstības scenāriji ar Latvijas apstākļiem piemērotu elektroenerģijas ģenerācijas struktūru	Klimata un enerģētikas ministrija	31.03.2026.
		Ir noteikts tiesiskais ietvars dažādu elektroenerģijas tirgus dalībnieku darbības profilu attīstībai	Tiesiskais ietvars nav optimāls jaunu elektroenerģijas tirgus dalībnieku ienākšanai tirgū	Elektroenerģijas tirgus dalībniekiem ir radīti priekšnosacījumi, kas neierobežo to iespējas plānot pieprasījuma noteiktos ieguldījumus infrastruktūrā		
Revidējamās vienības noteiktās darbības, darbību īstenotāji, darbību izpildes termiņi						

Secinājums	Valsts kontroles ieteikums	Panāktās izmaiņas, ieviešot ieteikumus			Revidējamā vienība, kurai sniegts ieteikums	Revidējamās vienības noteiktais ieteikuma ieviešanas termiņš
		Rādītājs	Sākotnējā vērtība	Mērķa vērtība		
nozīmi enerģijas tirgū, lai tirgus dalībnieki varētu plānot ieguldījumus, attīstīt vajadzīgās jomas un nosegtu pieprasījumu.	2.1. Tiks nodrošināta Enerģētikas stratēģijas 2050.gadam pabeigšana un apstiprināšana Ministru kabinetā un Saeimā.				Klimata un enerģētikas ministrija	31.07.2025.
	2.2. Tiks izstrādāts un apstiprināts tāds tiesiskais regulējums, kas sniedz elektroenerģijas ražotājiem un elektroenerģijas uzkrātuvju operatoriem iespēju pretendēt uz elastīgo elektrenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu, veicinot elektroenerģijas tīkla efektīvu izmantošanu.				Klimata un enerģētikas ministrija	31.03.2025.
	2.3. Tiks izstrādāti izsoles noteikumi, lai nodrošinātu attīstītājiem iespējas īstenot atkrastes vēja parkus Latvijas iekšējos jūras ūdeņos, teritoriālajā jūrā vai ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā.				Klimata un enerģētikas ministrija	30.06.2025.
	2.4. Tiks nodrošināts regulējums, kas identificē elektroenerģijas uzkrātuves kā atsevišķu elektroenerģijas tirgus dalībnieku, pilnveidojot tā iespējas darboties balansēšanas tirgū.				Klimata un enerģētikas ministrija	31.03.2025.
	2.5. Tiks pilnveidots regulējums, kas nosaka agregatoru darbības principus Latvijā, sniedzot labākas iespējas balansēšanas tirgū darboties pieprasījuma reakcijas pakalpojuma sniedzējiem.				Klimata un enerģētikas ministrija	31.12.2025.

Jēdzienu/terminu skaidrojumi

Jēdziens/termins	Skaidrojums
Izmaiņas	Kvalitatīvas vai kvantitatīvas pozitīvas izmaiņas pēc tam, kad ieviesti revīzijā sniegtie ieteikumi.
Rādītājs	Kvalitatīvs vai kvantitatīvs rādītājs, pēc kura tiks novērtētas izmaiņas.
Sākotnējā vērtība	Rādītāja vērtība, kas noteikta revīzijas laikā.
Mērķa vērtība	Rādītāja vērtība, kas tiks sasniegta pēc ieteikuma ieviešanas.

Ieteikuma ieviešanas termiņš	Revidējamās vienības noteikts termiņš, līdz kuram tiks panāktas izmaiņas pēc tam, kad revidējamā vienība ir īstenojusi visas noteiktās darbības, kuras nodrošinās ieteikuma ieviešanu. Ieteikuma ieviešanas termiņš ir noteikts tāds, kas seko pēc visu darbību izpildes termiņiem.
Darbības īstenoātājs	Revidējamā vienība vai revidējamās vienības noteikta institūcija, kas atbildīga par darbības īstenošanu, nodrošinot ieteikuma ieviešanu.
Darbības izpildes termiņš	Revidējamās vienības noteikts termiņš, līdz kuram revidējamā vienība apņemas izpildīt ieteikumu ieviešanai noteiktās darbības. Darbībai noteiktais izpildes termiņš nevar būt garāks par ieteikuma ieviešanas termiņu.
Revidējamās vienības ziņošanas termiņš	Valsts kontroles noteikts termiņš, kad revidējamā vienība ziņo par revīzijā sniegto visu ieteikumu progresu, t. i., visu ieteikumu ieviešanā veiktajām darbībām.

Sektora vadītājs

Egīls Vidžups

Departamenta direktors

Mārtiņš Āboliņš

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU